

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta.

Lailla säädettäisiin tilapäisesti yksityisten elinkeinonharjoittajien ja muiden verrattavassa asemassa olevien pienten palveluntuottajien mahdollisuudesta aloittaa toimintansa tai toteuttaa jo rekisteröityyn toimintaan olennainen muutos ennen lain mukaista rekisteröintipäätöstä. Lisäksi lykättäisiin palveluntuottajien ja palveluyksiköiden rekisteröintiä koskevien säännösten voimaantuloa julkisten palveluntuottajien osalta.

Ministeriössä valmisteltu lakiehdotus liittyy tilanteeseen, jossa valvontalain mukaiseen rekisteröintimenettelyyn liittyvien käsittelyaikojen olennainen ja jatkuva pitkittyminen on vaarantanut palveluntuottajien oikeuden saada hakemuksensa käsitellyksi ilman aiheetonta viivytystä ja hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Tällä on katsottu voivan myös olla vaikutus oikeuteen saada riittäviä sosiaali- ja terveyspalveluja. Tämän vuoksi esitystä on valmisteltu kiireellisesti ja suositeltua lyhyempää lausuntoaika on pidetty perusteltuna, jotta esitys saataisiin mahdollisimman pian eduskunnan käsiteltäväksi. Lyhyempää lausuntoaika puoltaa myös se, että esitysluonnos on varsin rajattu ja sen valmistelusta on järjestetty perusvalmisteluvaiheessa keskeisten asiaan osallisten kuuleminen. Osallistumismahdollisuuksien turvaamiseksi lausuntokierroksen jakelu on kuitenkin laaja ja ministeriö tiedottaa aktiivisesti esitysluonnoksen sisällöstä sekä lausunnon antamisen mahdollisuudesta.

Tausta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023), *valvontalaki*, tuli voimaan 1.1.2024. Laissa säädetään yhtenäisestä sekä julkisia että yksityisiä palveluntuottajia koskevasta rekisteröintimenettelystä riippumatta palveluntuottajan oikeudellisesta muodosta. Rekisteröinti on edellytys sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiselle. Palveluntuottajat ja niiden palveluyksiköstä tallennetaan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran ylläpitämään valtakunnalliseen palveluntuottajien rekisteriin (Soteri). Soteri-rekisterin hakemuskäsittely on lain voimaantulon jälkeen ruuhkautunut. Ruuhkan taustalla ovat paitsi valvontalain mukaisen rekisteröintimenettelyn ja Soteri-järjestelmän käyttöönotto ja sen myötä lisääntyneet hakemuskäärät, myös menettelyn uutuus palveluntuottajille. Soteri-rekisteriä, hakemuskäsittelyä ja asiakasohjausta on kehitetty ja

hakemusten käsittelyyn on ohjattu lisävoimavaroja mutta käsittelyajat ovat edelleen pitkiä. Lainsäädäntötoimenpiteet on katsottu tarpeelliseksi henkilöstön ja palvelujen saatavuuden turvaamiseksi sekä hakemuskäsittelyn vakiinnuttamiseksi.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on turvata henkilöstön ja palvelujen saatavuutta sekä mahdollistaa elinkeinon harjoittaminen pienimuotoisessa palvelutuotannossa rekisteröintimenettelyn kestäessä. Julkisten palveluntuottajien rekisteröintivelvoitteen lykkäämisen tavoitteena on mahdollistaa rekisteröintimenettelyn kehittäminen ja vakiinnuttaminen, ottaen huomioon, että hakemusten käsittelyn on tarkoitus siirtyä vuoden 2026 alussa uudelle valtakunnalliselle Lupa- ja valvontavirastolle.

Vastausohjeet vastaanottajille

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös kaikki muut halukkaat tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Lausunnot pyydetään jättämään Lausuntopalveluun. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-sivustolle. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi -sivustolta Ohjeet > Käyttöohjeet. Käyttöönottoon voi pyytää tukea oikeusministeriöstä osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. Jos lausunto on jätetty Lausuntopalveluun, sitä ei tarvitse erikseen lähettää sosiaali- ja terveysministeriölle sähköpostitse tai kirjepostissa.

Annetut lausunnot ovat julkisia ja ne ovat luettavissa lausuntopalvelussa sekä hankkeen sivuilla Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta - Sosiaali- ja terveysministeriö (stm.fi).

VAHVA-järjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään viemään lausuntonsa VAHVAAan asialle VN/25273/2024.

Kirjallisen lausunnon voi myös lähettää sosiaali- ja terveysministeriölle sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi. Saatteessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/25273/2024.

Kirjepostitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen:
Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 16.10.2024. Ruotsinkielinen lakiluonnos julkaistaan mahdollisimman pian. Ruotsinkielisen lakiluonnoksen lausuntoaika jatkuu käännöksen valmistuessa siten, että lausuntoaika muodostuu suomenkielisen asetusluonnoksen lausuntoajan kanssa saman pituiseksi.

Valmistelijat

Lisätietoja:
hallitusneuvos Maija Iles, p. 0295 163036
johtaja Jaska Siikavirta, p. 0295 163 394
(sähköpostit muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi).

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM117:00/2024>

Liitteet:

[Lausuntokierrokselle_Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta 2.10.2024.pdf](#)

Jakelu:

Agronomiliitto ry
Akava ry
Akavalaiset yrittäjät AKY
Akavalaiset yrittäjät AKY
Ammattiliitto JYTY
Ammattiliitto JYTY
Ammattiliitto PRO
Apteekkariliitto
Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Autismiliitto
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto
Eläkeläisliittojen etujärjestö Eetu ry
Erto
Erto
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Farmasialiitto
Finassiala ry
Hallintoylihoitajat ry
Helsinki
Heta - Henkilökohtaisten Avustajien Työnantajien liitto ry
HUS
Hyvinvointiala Hali ry
Hyvinvointiala Hali ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Invalidiliitto ry
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
Kehitysvammaliitto ry
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Koulutetut kokemusasiantuntijat KoKoA ry
Kuluttajaliitto
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Kuntoutussäätiö
Kuurojen Liitto ry
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kynnys ry
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun keskusliitto
Liikenne- ja potilasvahinkolautakunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääkitysturvallisuusverkosto
Lääkäripalveluyritykset LPY
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Mielenterveyden keskusliitto ry
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Muistiliitto ry
Neuroliitto ry

Näkemisen ja silmäterveyden toimiala NÄE ry
Näkövammat Lapset ry
Näkövammaisten liitto ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Onnettomuustutkintakeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Pelastakaa Lapset ry
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Potilasvakuutuskeskus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Ravitsemusterapeuttien yhdistys ry
Rikosseuraamuslaitos
Romaniasiain neuvottelukunta RONK
Saamelaiskäräjät
SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf
Satakunnan hyvinvointialue
Selkäydinvammaiset Akson ry
SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
Sosiaalihuollon AMK-verkosto
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta SAMU
Soste Suomen sosiaali ja terveys ry
STTK
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto SAKKI ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen CP-liitto ry
Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Suomen Fysioterapeutit ry
Suomen Hammaslääkäriliitto
Suomen hammaslääkäriseura Apollonia
Suomen Hygieniahoitajat ry
Suomen infektioidentorjuntayhdistys ry
Suomen kuntoutusyrittäjät ry
Suomen Kuurosokeat ry
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Suomen Lääkäriliitto ry
Suomen Lääkäriseura Duodecim
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Suomen Optometrian ammattilaiset ry Soa
Suomen ortodoksinen kirkko

Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys ry
Suomen Potilasliitto
Suomen Psykologiliitto ry
Suomen Puheterapeuttiliitto ry
Suomen Punaisen Ristin veripalvelu
Suomen Sairaanhoidajaliitto
Suomen Suuhygienistiliitto SSHL ry
Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry
Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Suomen yrittäjät ry
Suun terveydenhoidon ammattiliitto STAL ry
Svenska Finlands Folkting SFF
Säteilyturvakeskus
Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta
Tehy ry
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Terveydenhoitajaliitto ry
Terveys- ja sosiaalialan yrittäjät ry Teso
Terveysalan AMK-verkosto
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta TELK
Työterveyslaitos
Ulkoasiainministeriö
Unioni 45
Vakuutusosasto
Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE
Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto (Sosnet)
Valtion koulukodit
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtionvarainministeriö
Vammaisfoorumi
Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry
Vanhusasiavaltuutettu
Vanhustyön keskusliitto ry
Vankiterveydenhuollon yksikkö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Verohallinto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Yksityisen sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset Ystea ry
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS
Ympäristöministeriö
Ålands hälso- och sjukvård Ålands landskapsregering- Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne 5 §:ään esitetyistä muutoksista

Kommenttinne 52 ja 56 §:ään esitetyistä muutoksista

Kommenttinne esityksen vaikutuksista

Muut kommenttinne

Antila Raimo
Sosiaali- ja terveysministeriö

Iles Maija
Sosiaali- ja terveysministeriö